

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Temerea de Dumnezeu.

Temerea de Dumnezeu este unul din cele șapte daruri ale Spiritului sfânt și ne îndeamnă ca din temere fiască cătră Dumnezeu să incunjurăm păcatul.

Sf. Izidor cuprins de temerea de Dumnezeu, cu frică și cutremur și-a muncit mântuirea sufletului. Chiar simțind că este împărțit de bogăția darurilor Spiritului sfânt, tot mereu era intristat. Fiind întrebat despre cauza intristării sale a răspuns: „Acela, care sperează după o moștenire bogată și se teme ca nu cumva s'o peardă nu poate să fie liniștit; cine are o pâra, de reușita căreia i-i atârnă bogăția ori sărăcia, tot mereu este tormentat și neliniștit până i se isprăvește pâra.”

Temerea sfântului Ieronim. Acest sfânt bărbat obișnuia să zică: „Ingrunat fiind cu păcate, ziua și noaptea între frică și cutremur aștept, că va trebui să dau seamă despre viața mea și va trebui să aud din gura dreptului Judecător: „Du-te de la mine Ieronime!”

Sfântul Atanaziu exilat fiind pentru credința sa de cătră împărații ariani, acelora, cari îl faceau bătător de seamă la pierderea grațiilor acestor împărați, le-a răspuns: „Numai de Dumnezeu mă tem, nu însă de oameni!”

Sfânta Pelagia a ajuns să fie sfântă prin darul temerei de Dumne-

zeu. Ascultând odată predica episcopului sf. Nonu despre judecata din urmă, întreaga ei ființă a fost cuprinsă de o frică atât de mare, încât scârbindu-se de viața-i păcătoasă din trecut, a primit sf. botez ținând cea mai aspră pocăință până la moarte.

Iarba vrăjitoare. Pe vremea, când evlavioșii călugări iezuiți Faber și Aras predicau cuvântul lui Dumnezeu în Spania, ascultătorii se întrebau mirându-se, cum se poate trăi o viață atât de sfântă și curată ca și acești călugări? Cineva s'a scăpat și a zis, că a bună seama au ceva iarbă de vraj, care le ie pofta de a păcătui. Auzind despre aceasta Filip II. regele Spaniei a trimis la ei un delegat pentru de a-i întreba, că oare într'adevăr au atare iarbă? La aceasta răspunse părintele Aras: „Cu adevărat avem la îndemână o astfel de iarbă, carea ne scutește nu numai de păcatul trupesc, dar alungă dela noi toate celelalte păcate și aceasta iarbă se numește: **Temerea de Dumnezeu.**”

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii 25.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

15. Iosif se vinde de către frații săi.

Dintre toți fiii săi, Iacob pre Iosif l'a iubit mai mult. El i-s'a născut la bătrânețe, era cel dintâi fecior de la Rachila, atât de mult iubită, și avea năravuri mai bune ca ceilalți feciori. Pentru aceea a avut de gând să-l pună moștenitor și reprezentant al promisiunilor. Frații lui observând aceasta l'au urit.

Iacob a petrecut în Hanaan la Hebron, iar fiii săi împreună cu Iosif păzau și pășteau turmele lângă Sichem. Iosif era de 17 ani, iar frații săi cu mult mai bătrâni, când era silit să denunțe pe frații săi înaintea tatălui său de un foarte urit păcat. Pentru aceasta l'au urit și mai mult.

Iosif a avut două visuri, care le-a povestit fraților și părinților și din cari se prevedea înălțarea lui asupra tuturor fraților și chiar asupra părinților. Tatăl lui era îngrijorat auzind de aceste visuri, iar ura fraților a trecut ori ce margini. Văzând aceasta Iacob a reținut pe Iosif la el acasă pre câțva timp, până se va potoli întru câțva ura fraților lui.

Nu preste mult timp a trimis Iacob pre Iosif se vadă frații săi și să-i aducă veste despre turmele sale. Iosif mergând la Sichem nu i-a mai găsit acolo, că s'au tras mai înspre nord în hotarul Dothainului.

Văzând frații încă de departe pre Iosif apropiindu-se au hotărât să-lucidă pre „visătorul.” Ruben cel mai bătrân dintre frați, voind să scape pe Iosif, a zis să nu-lucidă, fără să-l arunce într'o cisternă în care nu era apă și care era în apropiere. Așa au și făcut, iar după aceasta ispravă s'au pus să mănânce.

Între aceste a sosit acolo o caravană, venind dinspre Galaad și mergând către Egipt cu camile și purtând arome. Unuia dintre frați, lui Iuda, părându-se moartea foamei prea dură pentru Iosif, a propus fraților să-l scoată din cisternă, și să-l vândă de sclav negustorilor. Așa au făcut, și au vândut pe Iosif pentru 20 de arginți, seceli — cam 1500 lei de astăzi — de sclav.

Egiptienii cu cultul lor religios, cu inbalzamarea morților și în viața zilnică au consumat o cantitate mare de miresme, miruri și arome. Plantele acestor produse la ei nu creșteau, și au fost avizați la procurarea

lor din străinătate. Pentru aceasta din timpurile cele mai îndepărtate s'au organizat expediții comerciale în țara tămâiei, cum au zis ei. Importul acestor mărfuri din Asia în Egipt, unde aceste articole se produceau în massă a corespuns trebuințelor egiptiene pentru aceea raportul comercial era foarte activ. Drumul acestor caravane între Egipt de o parte și Arabia și Mezopotania de alta parte ducea prin Dothain unde erau fiii lui Iacob cu turmele lor.

Este natural că acest comerț avea ca obiect și sclavi și sclave, cum se vede aceasta și pe relieful egiptiene unde fete semite sunt zugrăvite ca sclave la egiptieni.

Comercianții caravanei la rândul lor au vândut pre Iosif lui Putifar, care era comandantul gărzilor imperiale egiptiene, și tot odată comandant al inchișorilor.

Din catehism.

94. Cum sună simbolul credinței?

Cred întru unul Dumnezeu...

Edictul din Milan — din anul 313 d. Hr. — a stabilit libertatea conștiinței, și a recunoscut în mod oficial biserica catolică; în afară de aceasta împăratul nu a scăpat nici o ocazie de a arăta, ca el socotește religia creștină ca singură adevărată.

De când favorurile puterii erau de partea creștinismului, cei ambițioși se încreștinau din calcul, cei slabi țăriți de împrejurări.

În asemenea împrejurări a apărut Arie cu doctrina lui, cumcă Isus Hristos nu este Dumnezeu, ci o creatură.

Arianismul a fost unul din pericolele cele mai temute din câte a întimpinat biserica până atunci. El răspundea unui principiu al filosofiei păgâne. Pentru filosofia antică, creațiunea lumii de către Dumnezeu este de neînțeles. Perfecțiunea supremă a lui Dumnezeu îl opri de a intra în legătură directă cu lumea, natura este prea slabă pentru a suporta acțiunea imediată, a divinității. Dumnezeu n'a putut crea și lucra fapturna sa, decât printr'un mijlocitor. Acest mijlocitor este cuvântul sau Logos-ul, în mod necesar inegal față de supremul Dumnezeu.

Noua doctrina ademenea de alta parte pe creștinii slabi. Micșorând măiestatea victimei de pe Golgota, și prin urmare rigoarea dreptății divine, și grozăvia păcatului, ea era

pentru sufletele sensuale și ușuratece ca o mântuire.

Ariu împlinea funcțiile de preot într-o parohie importantă din orașul Alexandria. Episcopul său pare că mai întâi n'a înțeles întreaga însemnătatea a eroarei pe care o propaga Ariu.

Însă episcopul lămurit de diaconul său, de sf. Athanasiu în prezența întregului cler din Alexandria a rostit blăstăm în contra noului eretic. Un conciliu al tuturor episcopilor din Egypt și Libia confirma aceasta sentință.

Ariu izgonit din biserica sa, nu se socoti bătut. El se nizuie să exploateze toate nemulțumirile pentru a-și crea partizani. În fine a avut puțința de a atrage în partea lui pe Împăratul Constantin însuși. Arianismul nu putea — se pare, — decât să măgulească ambiția imperială.

Sigur de acest sprijin, și de toate aceste nădejdi Ariu își mări și mai mult îndrăzneala.

De altă parte controversă ariană nu era singura cauză a turburării din Orient. Era lipsa de intervenția unei autorități suverane. Aceasta intervenție atât episcopul Alexandriei cât și mai mulți membrii clerului o vedeau în forma unui conciliu al bisericii universale.

În astfel de împrejurări s'a adunat conciliul din Nichea, unde pentru fondul chestiunii — cum se crede Osie, reprezentantul stului Părinte Papa Silvestru — s'a propus un termen, care într'uni îndată votul majorității. Acest termen era ca Isus Hristos este consubstanțial — de o ființă — cu Tatăl. Compus din doua cuvinte, din care unul înseamnă „acelaș” și celalt „substanța” (ființa). Acest termen implică în el singur doua idei filosofice foarte subtile. Identitatea substanței și în acelaș timp pluralitatea persoanelor.

„Consubstanțial” într'adevăr nu se poate potrivi la două ființe, decât cu condiția ca ele să fie fost distincte una de alta, căci va zice mai târziu stul Vasile, un lucru nu e niciodată consubstanțial șie însuși, ci totdeauna unui altul. Astfel un singur cuvânt, aplicat Cuvântului și lui Dumnezeu Tatăl, restabili în puritatea sa credința tradițională

Ori cât de mare să fi fost răsunetul anatemei rostite contra lui Ariu, nici dânsul nici partizanii săi nu au desarmat.

Se pare ca principalul motiv al întemeierii Constantinopolului în 326 ca noua capitală a imperiului a fost pricinuit de dorința

ce avea Constantin de a libera mai cu înlesnire administrația sa de cultul păgân atât de adânc înrădăcinat în instituțiile și moravurile Romei. Însă din nefericire strămutarea capitalei la Constantinopol trebuia să aibe alte consecințe, care au fost supărătoare pentru biserică. Episcopul acestui oraș trăind în apropierea suveranului, avu prin forța împrejurărilor o situație privilegiată. Înființând o capitală, alta decât Roma, Constantin favoriza, fără să vrea formarea unui al doilea centru religios, unde avea să se nască o schismă.

Un preot arian introdus în curtea imperială prin intrigi obținu o audiență în favoarea lui Ariu, care cu ajutorul unei profesii de credință redactată cu dibacie în termeni nedesluciți, obținu să fie așezat din nou în slujba sa.

Triumful lui Ariu nu a fost de lungă durată. Chiar în ziua când ereziarhul trebuia să fie reabilitat în mod solemn în Constantinopol, când străbătea orașul escortat de o suită număroasă, o nevoie subită îl sili aproape de forul lui Constantin, să caute un loc la o parte. În curând îl găsi acolo mort, vârsându-și ca Iuda vânzătorul, mațele.

Cu moartea lui Ariu, partizanii lui au început o luptă și mai vehementă.

În vreme ce se continuau aceste lupte dureroase, în care episcopatul oriental ajunsese să-și reclame cu semeție autonomia sa față de Roma, un important eveniment politic indica cu o trăsătură mai puternică sciziunea, care se desena între cele două părți a le imperiului. În mijlocul unui război fratricid iscat între Constantin cel tiner și Constantin cei doi succesori ai lui Constantin în Occident, Constantin pieri într'o luptă — la anul 340 d. Hr. — și lăsă fratelui său moștenirea întregului Occident. Roma și Constantinopolul se ridicau de aci în colo față în față ca rivali, având fiecare împăratul său.

Aceasta desbinare politică era de natură de a favoriza sciziunea religioasă. De la aceasta dată episcopii ariani inaugurau iară formulele lor dogmatice și formau intrarea în acel labirint al profesiunilor de credințe, în ale cărui cotituri a trebuit să rătăcească mai târziu credința bisericii din Orient.

În 342 partidul arian a ales în mijlocul unor scene furtunoase pe viitorul ereziarh Macedoniu la scaunul din Constantinopol. Umblând acesta să înșele cu viclenii pe papa Iuliu și împăratul Constant, acești din urma doi au decis în înțelegere cu împăratul Cons-

tantin al Orientului, că întrunind un conciliu universal să puna capăt neînțelegerilor.

La conciliul din Sardica — Sofia de astăzi în Bulgaria — pierzând episcopii ariani — șeptezeci și șease din o sută șeptezeci — ori ce nădejde de a putea să facă să birue gândurile lor privitor la excluderea sfântului Athanasie, se folosiră de un pretext, acela de a merge să felicite pe împăratul Constantin cu prilejul unei învingeri, pentru a părăsi adunarea, fără gând de întoarcere.

Așa convocarea unui conciliu universal n'a adus cu sine pacea. De-și adunarea din Sardica a fixat în chip definitiv supremația de jurisdicție a bisericii din Roma asupra tuturor bisericilor, ea a fost de alta parte prin sciziunea arianilor și a manoperelelor lor punctul de plecare al neînțelegerilor dureroase, pe care creștinătatea trebuia să le îndure cu acalmii și intermitente, până în ziua rupturii definitive.

(Dr. Ciplea. Resumat al istoriei bisericii. pp. 115—153.)

Cuv. Păr. N. Hariton. — 28 Sept. — a viețuit pre timpul împăratului Aurelian (270—275.) De origine a fost din cetatea Iconia din eparchia Licaoniei. Fiind prins ca creștin a mărturisit cumcă dânsul aieve este creștin și cumcă Hristos este Dumnezeu adevărat. Pentru aceste a fost bătut și s'a ars cu foc. Între aceste repauzând Aurelian, sfântul a fost eliberat și s'a dus într'un deșert ca să petreacă viață singuratică, însă acolo l'au prins nește tâlhari, cari l'au dus cu sine într'o peștere. Tâlharii adormind, a venit un șerpe și versând veninul său în vasul cu vinul, din care bând tâlharii au murit. Iar sfântul astfel mântuit s'a hotărit că va petrece în

aceea peștere, deci a făcut din peșterea aceea biserică și mănăstire și a adunat lângă sine călugări mulți. Neavând în apropiere apă, la rugăciunea Sfântului dintr'o stâncă a ieșit apă. Sf. Hariton a făcut minuni cu vindecarea celor morboși, și a repauzat în adânci bătrînețe pre la anul 350.

Mănăstirea zidită și înființată de Sf. Hariton s'a numit apoi „peșterea ceea veche,” în care au viețuit mulți dintre Sfinții Părinți, între alții și Sf. Ioan de la peșterea ceea veche.

Pelerinaj la Roma.

În toamna acestui an, se proiectează un mare pelerinaj național la Roma. cu itinerratul (aproximativ): Ancora, Loretto, Assisi, Roma, Montecassino, Neapoli și Valle di Pompei: (facultativ): Florența, Pisa, Genova, Torino, Milano, Padova, Veneția.

Amănunte se vor publica în curând. Cheltuielile pentru o persoană vor fi aproximativ 12—15.000 Lei, în care sumă se cuprind toate cheltuielile de pașaport, drum, hotel, vipt. etc.

Doritorii de a participa la această mare manifestație, nu numai religioasă, culturală și artistică, dar și de propagandă românească în străinătate se pot înscrie la oricare din cele patru Episcopii române unite.

Cine nu știe, că Italia, afară de grandioasele sale monumente religioase, mai posedă și nenumărate capodopere de artă fermecătoare, prin nobila și estetica lor inspirație?

Călătoria aceasta, prin pregătirea ei amănunțită și îngrijită, va fi foarte ușoară și agreabilă pentru toți: adulți, studenți și elevi.

Se primesc participanți fără deosebire de confesiune. „Cuvântul Adevărului”

Calendar săptămânal.

22—28 Septembrie 1929.

- 22. Duminică I. d. înălțarea sf. Cr. (Ev. Luca 5. 1.) M. Foca.
- 23. Luni. Zem. S. Ioan Bot.
- 24. Marți. M. Tecla.
- 25. Mercuri. C. Eufrosina.
- 26. Joi. Ad. S. Ap. Ioan.
- 27. Vineri. M. Calistrat.
- 28. Sâmbătă. P. Hariton.

